

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Z.**, so sídlom v S., IČO : X., zastúpeného Mgr. Z. B., advokátkou, so sídlom v B., proti žalovanej **JUDr. M. Z., súdnej exekútorke**, Exekútorský úrad B., IČO : X., zastúpenej M., so sídlom v B., **o 33 204,31 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 26 C 124/2006, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. septembra 2010 sp. zn. 9 Co 219/2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 30. septembra 2010 sp. zn. 9 Co 219/2009 a rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 19. marca 2009 č.k. 26 C 124/2006-134 vo vyhovujúcej časti a v časti týkajúcej sa trov konania **z r u š u j e** a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca žalobou doručenou súdu 6. marca 2006 navrhol, aby súd uložil žalovanej ako súdnej exekútorke povinnosť mu zaplatiť 33 204,37 € (1 000 313 Sk) s príslušenstvom na skutkovom základe, podľa ktorého žalobca ako povinný uhradil 8. októbra 2003 na účet žalovanej vymáhané pohľadávky vrátane predbežných trov exekúcie na základe upovedomení o začatí exekúcií vo veciach sp. zn. Ex X. a Ex X., voči ktorým skôr podal včas námietky v zmysle § 50 Exekučného poriadku. Súdna exekútorica nemusela prikrčiť k vymáhaniu pohľadávok, preto jej odmena (v rámci trov exekúcie) mala zodpovedať ustanoveniu § 5 ods. 2 vyhlášky č. 288/1995 Z.z., a pokiaľ jej žalobca zaplatil odmenu vyššiu (v rámci predbežných trov exekúcie v zmysle § 5 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z.z.), došlo na jej strane k bezdôvodnému obohateniu (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka), vydania ktorého sa žalobca domáha touto žalobou.

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 19. marca 2009 č.k. 26 C 124/2006-134 žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 33 193,92 € s 12,5 % úrokom z omeškania od 23. júna 2004 do zaplatenia; žalobu v časti istiny 10,39 € zamietol s tým, že o náhrade trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že 3. septembra 2003 boli žalobcovi doručené upovedomenia o začatí exekúcií Ex X. a Ex X. súdnej exekútorky JUDr. M. Z., Exekútorský úrad B., v ktorých boli vyčíslené predbežné trovy exekúcie v každej po 1 250 000 Sk, proti ktorým podal žalobca námietky 17. septembra 2003. Dňa 8. októbra 2003 žalobca uhradil na účet žalovanej obe vymáhané pohľadávky vrátane predbežných trov konania a podal návrhy na zastavenie exekúcií. Podaním z 29. októbra 2003 vzal žalobca námietky v konaní 18 Er 148/03 späť. Podaním zo 4. novembra 2003 vzal žalobca námietky v konaní 6 Er 149/03 späť. Okresný súd Michalovce prípsmi doručenými žalovanej 13. januára 2004, túto vyzval na vrátenie poverení v predmetných exekučných veciach a súčasne ju požiadal v lehote 20 dní o zaslanie rozhodnutí o upustení od vykonania exekúcií. Žalovaná poukázala žalobcovi sumy 48 329 Sk a 46 850 Sk dňa 16. februára 2004, že išlo o preplatky na náhradách hotových výdavkov v exekučných konaniach vysvetlila žalobcovi listom z 19. apríla 2004. Žalovaná v liste z 23. júna 2004 špecifikovala žalobcovi trovy exekúcií. Pri svojom rozhodovaní vychádzala z ustanovenia § 27 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej tiež „zákon č. 514/2003 Z.z.“), § 33 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a ustanovení Občianskeho zákonníka § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 517 ods. 2 (ďalej tiež „O.z.“). Žalobou uplatnený nárok (bezdôvodné obohatenie žalovanej) nepovažoval za premlčaný, lebo o tomto sa žalobca dozvedel doručením (28. júna 2004) písomného vyčíslenia trov exekúcií zaslaného mu žalovanou v lehote dvoch rokov od podania žaloby (6. marca 2006). V dôvodoch rozhodnutia ďalej uviedol, že vecnú pasívnu legitimáciu (žalovanej) nemožno posudzovať podľa zákona č. 514/2003 Z.z., pretože rozhodnutia (upovedomenia o začatí exekúcií z 15. júla 2003 vo veciach sp. zn. Ex X. a sp. zn. Ex X. i špecifikácia trov exekúcií súdnu exekútkou z 23. júna 2004) boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona (1. júl 2004), ale je potrebné túto posúdiť podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z.), v takom prípade žalobca správne označil súdnu exekútkou za žalovanú. V prebiehajúcich exekučných konaniach (Ex X. a Ex X.), po doručení upovedomení o ich začatí (3. septembra 2003) obsahujúcich vyčíslenie predbežných trov exekúcií, žalobca ako povinný 8. októbra 2003 uhradil vymáhané nároky vrátane žalovanou špecifikovaných

predbežných trov týchto exekúcií. Exekúcie skončili upustením od ich vykonania. V takom prípade mala byť vyúčtovaná odmena súdnej exekútorke podľa § 5 ods. 2 vyhlášky č. 288/1995 Z.z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov (ďalej tiež vyhlášky), čo predstavuje 50 % z odmeny, aká by jej patrila pri vykonaní exekúcie. Zaplatením vyúčtovaných trov exekúcie súdnou exekútorou v plnej výške žalovaná získala majetkový prospech na úkor žalobcu bez právneho dôvodu, preto súd žalobe vyhovel. Výška bezdôvodného obohatenia predstavuje 33 193,92 € (50 % z odmeny súdnej exekútorke vyčíslenej podľa § 5 ods. 1 vyhlášky). Úroky z omeškania priznal podľa § 517 O.z., počiatok omeškania stanovil od vypracovania vyúčtovania trov exekúcií. V časti istiny 10,39 € súd žalobu zamietol z dôvodu, že túto sumu žalobca nešpecifikoval ani nezdôvodnil jej uplatnenie. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 7 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovanej (proti výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené) Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 30. septembra 2010 sp. zn. 9 Co 219/2009 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti (t.j. o 33 204,31 € s príslušenstvom) zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol (§ 220 O.s.p.) a žalovanej priznal náhradu trov konania 6 446,22 €. Uviedol, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, vec však nesprávne právne posúdil. Odvolací súd považoval právne posúdenie veci súdom prvého stupňa za nepreskúmateľné, založené na nelogických predpokladoch a záveroch v tom, že súd najprv otázku vecnej pasívnej legitímácie posudzoval podľa Exekučného poriadku (§ 33 ods. 1), ale napokon nárok priznal titulom bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 1, 2 O.z.); zodpovednosť za škodu a zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie pritom predstavujú samostatné právne dôvody (tituly) odlišne riešiace i otázku vecnej pasívnej legitímácie. Dospel (oproti súdu prvého stupňa) k záveru, že na strane súdneho exekútora nemôže dôjsť k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 O.z. tým, že povinný zaplatí súdnemu exekútorovi vyššiu odmenu, než tú, ktorá je stanovená právnym predpisom, pretože vzťah súdneho exekútora a účastníka exekučného konania nie je vzťahom súkromnoprávnym ale verejnoprávnym (viď Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 58/2009). Odvolávajúca sa na závery vyplývajúce z uvádzaného rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré vychádzajú z premisy, že na strane súdneho exekútora v uvedenom prípade nedochádza k bezdôvodnému obohateniu odvolací súd prijal záver, že žalovaná z označeného právneho dôvodu (§ 451 O.z. – bezdôvodného obohatenia) nemôže byť vecne pasívne legitimovaná. Ak výkonom exekučnej činnosti spôsobí súdny exekútor ako orgán verejnej moci škodu (napríklad tiež

nesprávnym úradným postupom v súvislosti s trovami exekučného konania), za túto zodpovedá štát v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a to i vzhľadom na ustanovenie § 33 ods. 1 Exekučného poriadku platné do 1. augusta 2004 (pozn. dovolacieho súdu správne do 30. júna 2004), čomu korešponduje explicitne i následná právna úprava od 1. augusta 2004 – zákon č. 514 /2003 Z.z. (pozn. dovolacieho súdu správne od 1. júla 2004). Činnosť súdneho exekútora súvisiaca s trovami exekúcie nemá súkromnoprávnu povahu (reguláciu založenú na princípe rovnosti jeho subjektov a konsenzu ich vôle), ale povahu verejnoprávnu, vyznačujúcou sa autoritatívnym postavením orgánu verejnej moci rozhodujúcim o právach a povinnostiach účastníkov. Odvolací súd teda dospel k záveru, že žalovanej ako súdnej exekútorke v danom prípade nesvedčí vecná pasívna legitímácia v spore (v danom prípade sa nejedná o bezdôvodné obohatenie, v prípade náhrady škody je pasívne legitímovaný štát), preto žalobu voči nej zamietol. Z uvedeného dôvodu už nepovažoval za nutné zaoberať sa vecnou stránkou prípadu a prípadne zisťovať, či žalovaná stanovila správnu výšku svojej odmeny v rámci trov exekúcie, t.j. či (ne)správne aplikovala vyhlášku č. 288/1995 Z.z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov. O trovách konania (prvostupňového i odvolacieho) rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie z dôvodu, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) – odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal s jeho námietkami voči „procesným nedostatkom“ odvolania, ktoré podľa žalobcu mohli privodiť v zmysle § 218 ods. 1 písm. b/ a d/ O.s.p. odmietnutie odvolania, aplikáciou nesprávnej právnej úpravy porušil princíp právnej istoty a zákaz retroaktivity, čím mu odňal právo na súdnu ochranu; konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) – rozhodol bez toho, aby zákonným spôsobom zistil skutkový stav veci, ak argumentoval vydaním rozhodnutia o trovách konania exekútorom, čo z dokazovania nevyplýva; rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) – nesprávne posúdil právnu zodpovednosť žalovanej (nesúhlasil s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu o nedostatku vecnej pasívnej legitímácie v konaní), pretože použil neskoršiu právnu úpravu a nesprávne interpretoval rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 58/2009. Z týchto dôvodov navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil (tak, že rozsudok súdu prvého

stupňa potvrdí), alternatívne navrhol jeho zrušenie a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Odvolaciemu súdu ďalej vyčítal, že pri posúdení otázky vecnej pasívnej legitímácie neprípustne aplikoval „novšiu“ právnu úpravu – ustanovenie § 33 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. júla 2004 (poznámka dovolateľa: odvolací súd nesprávne uvádza jeho účinnosť od 1. augusta 2004) a zákon č. 514/2003 Z.z., čím nerešpektoval jeho prechodné ustanovenie (§ 27) vylučujúce jeho použitie. Odvolací súd tak v rozpore s princípom právnej istoty, zákazom retroaktivity a ochrany dôvery v právny poriadok so spätnou účinnosťou aplikoval „nový právny stav“, čím porušil žalobcove právo na súdnu ochranu. Nesúhlasil s názorom súdu, že „úprava zodpovednosti za nesprávny úradný postup podľa zákona č. 58/1969 Zb. je identická s úpravou podľa zák. č. 514/2003 Z.z. (str. 5 ods. 1 rozsudku)“. Namietal nesprávne posúdenie zodpovednosti žalovanej v tom, že súd použil „novšiu“ (neskoršiu) právnu úpravu platnú v čase vyhlásenia rozsudku a nesprávne (jednostranne) použil rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 58/2009 riešiace priamu zodpovednosť exekútora za škodu. Citoval ustanovenie § 33 ods. 1 Exekučného poriadku (v znení účinnom do 30. júna 2004), exekútor zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona. Exekútor sa zbaví zodpovednosti, ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho očakávať. Uviedol, že súdna exekútorka nevydala žiadne rozhodnutie o trovách exekučného konania, ale iba upovedomenie o začatí exekúcie v ktorom uviedla predbežné trovy exekúcie. Pokiaľ odvolací súd argumentuje pojmom „rozhodnutie“ rozhodoval len na základe domnienky, ktorá však nebola v konaní riadne preukázaná, t.j. rozhodoval bez toho, aby zákonným spôsobom zistil skutkový stav listinnými dôkazmi. Napokon žalobca namietal, že žalovanej priznaná náhrada trov konania nezodpovedá Občianskemu súdnemu poriadku ani vyhláske č. 655/2004 Z.z. Uvedeným postupom bola znemožnená realizácia jeho procesných práv priznaných Občianskym súdnym poriadkom, v odvolacom konaní neboli riadne a dôsledne uplatňované ustanovenia § 1 a § 2, zabezpečujúce spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov konania tak, aby nedochádzalo k ich porušovaniu.

Žalovaná navrhla dovolanie zamietnuť a žalobcu zaviazať na náhradu trov dovolacieho konania. Nesprávne označenie procesného postavenia žalovanej (ako „navrhovateľky“) v podanom odvolaní je zjavnou chybou vzniknutou pri písaní, ktorá nie je dôvodom na odmietnutie odvolania. Za správny považovala názor odvolacieho súdu o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú súdnym exekútorom pri výkone exekučnej činnosti

i jeho rozhodnutie o náhrade trov konania. Zotrvala na námietke o premlčaní práva uplatneného žalobcom v tomto konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu (vo veci samej), proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

Z ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je oprávnený rozhodnutie odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm. a/ až d/ O.s.p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p., neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, iba že by tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Dovolanie žalobcu by mohlo byť dôvodné, tiež vtedy ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto najprv zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd taxatívne vymenovaných

v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Dovolateľ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo.

I. S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mal odvolací súd dopustiť, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdu nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Dovolateľom namietaná vada podľa § 237 písm. f/ O.s.p. mala byť založená tým, že **1/** v odôvodnení rozsudku sa odvolací súd účinne nezaoberal „procesnými námietkami“ žalobcu, ktoré smerovali voči odvolaniu podanému žalovanou proti rozsudku súdu prvého stupňa, pre ktoré mohol odvolací súd odvolanie žalovanej odmietnuť (§ 218 ods. 1 písm. b/ a d/ O.s.p.) a **2/** mu odňal právo na súdnu ochranu, pretože aplikoval „novšiu“ (neskoršiu) právnu úpravu, čím porušil princíp právnej istoty a zákaz retroaktivity.

I.1. Z obsahu spisu vyplýva, že proti rozsudku súdu prvého stupňa podala 1. apríla 2009 žalovaná odvolanie prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu JUDr. M. M., advokáta (viď č.l. 145-160 spisu), ktoré splnomocnená zástupkyňa žalobcu Mgr. Z. B. prevzala 12. mája 2009 (č.l. 161 spisu). Do zápisnice súdu na odvolacom pojednávaní

30. septembra 2010 (č.l. 180 spisu) zástupkyňa žalobcu uviedla, že v odvolaní sa uvádza, že ho podáva žalobca, i keď odvolanie podáva žalovaná. Odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O.s.p.) sú uvedené všeobecne, t.j. nie je zrejmý rozsah a dôvody odvolania.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok na ochranu jeho práv a právom chránených záujmov. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Dovolateľ v dovolaní namietal, že konanie je postihnuté práve takouto vadou založenou na nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 157 ods. 2 O.s.p.) vo vzťahu k odpovediam na jeho „procesné námietky“ ohľadom otázky, či odvolanie bolo podané žalobcom alebo žalovanou a tiež nedostatočným vymedzením odvolacích dôvodov v zmysle § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O.s.p.

Pokiaľ žalobca namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, treba prisvedčiť, že právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej dohovor) a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (napr. II. ÚS 383/06).

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, z odôvodnenia rozhodnutia

musia byť zrejme všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07). Vychádzajúc z toho dospel dovolací súd k záveru, že právo žalobcu na riadne odôvodnenie porušené nebolo.

Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu zreteľne vyplýva, kto a z akých dôvodov napadol rozsudok súdu prvého stupňa odvolaním (viď strana 3 odsek 2). Z uvedeného hľadiska podal odvolací súd dostatočné a vyčerpávajúce vysvetlenie k pochybnostiam žalobcu, ktoré mal o tomto procesnoprávnom úkone (odvolaní), keď v odôvodnení uvádza, že žalovaná v ňom namieta nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, nedostatočné zistenie skutkového stavu súdom, nesprávne právne posúdenie veci súdom, nedostatok jej vecnej legitímácie, premlčanie uplatneného práva, ktoré aj primerane z obsahovej stránky popisuje. Nemožno prisvedčiť tvrdeniu dovolateľa, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu vo vzťahu k tzv. procesným námietkam žalobcu nie je odôvodnené, alebo nie je preskúmateľné. Dovolací súd dodáva, že povinnosťou súdu vyplývajúcou z ustanovenia § 41 ods. 2 O.s.p. je posúdiť každý úkon podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený. To mimo iného znamená, že prípadné zjavné nesprávnosti (napr. nesprávne označenie procesného postavenia účastníka, tiež chyby v písaní a iné zrejme omyly), súd zohľadňuje v kontexte zmyslu a obsahu celého procesného úkonu, nevynímajúc z toho i ďalšie (súvisiace – predchádzajúce i nadväzujúce) procesné úkony vzájomne dotvárajúce procesnú situáciu, z ktorej možno dedukovať význam, zmysel i obsah úkonu. Ak sa súdu za použitia interpretačného pravidla (§ 41 ods. 2 O.s.p.) podarí identifikovať procesný úkon (jeho obsah a právne účinky), nie je už dôvod postupovať v zmysle § 43 ods. 1, 2 O.s.p. a účastníka konania vyzývať na jeho opravu alebo doplnenie. Pokiaľ by však došlo k odmietnutiu podania v prípade nevyužitia postupu súdom v zmysle § 43 ods. 1, 2 O.s.p. mohol by tento postup zakladať porušenie procesných práv avšak (len) účastníka konania uskutočňujúceho procesný úkon. K odvolaniu žalovanej sa žalobca náležite (po stránke skutkovej i právnej) vyjadril pred odvolacím súdom (č.l. 180-181 spisu), vychádzajúc z toho sa nejaví, že by realizácia tohto práva bola žalobcovi znemožnená alebo aby pri jeho výkone bol neprípustným spôsobom obmedzovaný.

I.2. Dovolateľ v mimoriadnom opravnom prostriedku namieta, že mu odvolací súd odňal právo na súdnu ochranu, pokiaľ aplikoval „novšiu“ (neskoršiu) právnu úpravu, čím porušil princíp právnej istoty a zákaz retroaktivity. Z uvedeného vyplýva, že dovolateľ zachovanie práva na súdnu ochranu spája s právnym posúdením veci odvolacím súdom.

Z obsahového hľadiska ide o námietku, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielenže neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 231/04).

Je v právomoci všeobecných súdov vykladať zákony, pokiaľ tento výklad nie je arbitráry a je náležite zdôvodnený (I. ÚS 50/04).

Dovolací súd uvádza, že žalobca neopodstatnene odvolaciemu súd vytýka aplikáciu tzv. „novšej“ právnej úpravy platnej od 1. júla 2003 (§ 33 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. v znení platnom od 1. júna 2004 a zákon č. 514/2003 Z.z.). Odvolací súd za rozhodnú právnu normu, na základe ktorej v konaní rozhodol, označil ustanovenia § 1, § 18 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a to i vzhľadom na ustanovenie § 33 ods. 1 Exekučného poriadku platné do 30. júna 2004 (nesprávne odvolací súd uvádza 1. august 2004), správnosť takejto aplikácie argumentačne vysvetľuje aj z pohľadu zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý nadobudol platnosť 1. júla 2004 (keď nesprávne odvolací súd uvádza 1. august 2004, ako to správne poznamenáva i sám dovolateľ) a na ktorý odkazuje ustanovenie § 33 ods. 1 Exekučného poriadku platné v znení od 1. júla 2004. Uvádzaný výklad práva nie je arbitráry a možno ho považovať i za náležite zdôvodnený. Neznamená, že musí ísť aj o výklad správny. Pokiaľ ide o nesprávne uvádzané dátumy účinnosti uvádzaných zákonov a jednotlivých zákonných ustanovení odvolacím súdom, ide o zrejmú chybu, ktorú možno zistiť zo Zbierky zákonov, v ktorej sa uverejňujú všeobecne záväzné právne predpisy (zákon č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky). Z nej vyplýva záväzný obsah uverejnenej právnej normy, jej platnosť, účinnosť, prípadne i derogácia (zrušenie platnosti a účinnosti skôr platného všeobecne záväzného právneho predpisu). O všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná (§ 2 zákona č. 1/1993 Z.z.). Zo Zbierky zákonov vyplýva, že zákon č. 58/1969 Zb. bol zrušený zákonom č. 514/2004 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2004. Zmena ustanovenia § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorá obsahuje legislatívny

odkaz na zákon č. 514/2004 sa stala účinnou 1. júla 2004. Uvedené dostatočným spôsobom vysvetľuje zjavné nesprávne účinnosti právnych predpisov uvádzaných odvolacím súdom, z tohto pohľadu rozhodnutiu nie je dôvodné vyčítať arbitrárnosť alebo nepreskúmateľnosť.

Názor, že nesprávne právne posúdenie veci nie je procesnou vadou v zmysle § 237 O.s.p., je zastávaný všetkými senátmi občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad rozhodnutia tohto súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010). I keby dovolacie námietky o založení rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení veci v dôsledku aplikácie nesprávnej právnej úpravy boli prípadne aj opodstatnené, dovolateľom uplatnené výhrady by mohli mať za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nezakladali by ale dôvodnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

I.3. Dovolateľ odvolaciemu súdu vytýkal nedostatočné zistenie skutkového stavu veci listinnými dôkazmi pokiaľ tento argumentuje, že upovedomenie o začatí exekúcie je rozhodnutím súdneho exekútora o trovách exekúcie. Takto zvolená formulácia v dovolaní, svedčí o tom, že žalobca v súvislosti s tvrdenou vadou konania vymenovanou v § 237 písm. f/ O.s.p. spochybňuje tiež úplnosť a správnosť skutkových zistení súdov, proces dokazovania a hodnotenie vykonaných dôkazov.

Pokiaľ ide o námietky dotýkajúce sa správne alebo úplne zisteného skutkového stavu veci je súdna prax jednotná v názore, že ak súd niektorý dôkaz nesprávne vyhodnotí, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nezakladá to však tzv. zmätočnosť konania, teda ani vadu v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 37/1993, R 125/1999 a R 6/2000). K uvedenej námietke žalobcu treba dodať, že súd neodníme účastníkovi možnosť pred ním konať ani tým, že (prípadne) nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov (§ 132 O.s.p.); jeho rozhodnutie môže byť síce z tohto dôvodu vecne nesprávne, ale to ešte samo osebe nevedie k zmätočnosti rozhodnutia a nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 42/1993), pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – viď § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Pokiaľ

dovolaateľ namieta, že súd pri rozhodovaní vychádzal z neúplných skutkových zistení, ide po stránke obsahovej o námietku, že v konaní došlo k tzv. inej (než v § 237 O.s.p. vymenovanej) procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; takáto dovolaateľom tvrdená vada (i keby k nej v konaní došlo) by bola síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), sama osebe ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Treba uviesť, že aj podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky nepatrí do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

I.4. Princíp dvojinstančnosti, ktorým sa riadi občianskosúdne konanie vyjadruje vzájomnú nadväznosť i prepojenosť odvolacieho konania s konaním uskutočneným pred súdom prvého stupňa. Z uvedeného plynú zásadné medze v tom, že rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní musí predchádzať náležité konanie pred súdom prvého stupňa, pretože až jeho naplnením sa môže vytvoriť priestor pre účinné uplatnenie účelu, ktorý zákon sleduje v prípade opravného (odvolacieho) konania. Účelom odvolacieho konania je náprava skutkových a právnych pochybení súdu prvého stupňa, za predpokladu, že boli rozpoznateľne (zrozumiteľne) prezentované. K naplneniu tejto úlohy je potrebné najskôr zistiť ako súd prvého stupňa ustálil skutkový stav veci a ako ju právne posúdil, čo najspoľahlivejšie signalizuje (práve) odôvodnenie jeho rozhodnutia. Rozhodnutie a jeho odôvodnenie je základným a bezpodmienečným objektom prieskumnej činnosti vykonávanej súdom vyššieho stupňa. Výsledky prieskumnej činnosti sú vždy reakciou na správnosť a opodstatnenosť dôvodov preskúmaného rozhodnutia vo svetle uplatnených odvolacích námietok. To znamená, že preskúmané rozhodnutie musí spĺňať požiadavky zákona z hľadiska jeho odôvodnenosti (preskúmateľnosti) v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je logicky, vnútorne kompaktno a neprotirečivo vysvetliť dôvody jeho rozhodnutia. Myšlienkový postup súdu musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať správnosť rozsudku.

I.4.a Vychádzajúc zo základného práva na prístup k súdnej ochrane je potrebné zdôrazniť, že nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť (tiež označovaná ako zmätočnosť rozhodnutia) súdneho rozhodnutia musí byť v opravnom konaní napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.); konvalidácia tohto nedostatku (zmätočného rozhodnutia) súdom vyššieho stupňa neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy (tiež pre zachovanie princípu dvojinstančnosti). Tomu zodpovedá aj znenie ustanovenia § 220 O.s.p., ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 O.s.p.), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ existujú dôvody pre zrušenie (kasáciu) rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť.

Rozsudok súdu prvého stupňa podľa názoru dovolacieho súdu nespĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. a preto ho nemožno považovať za preskúmateľný. Pokiaľ ide o právne posúdenie veci v rozsudku toto (podľa názoru dovolacieho súdu) nezodpovedá § 157 ods. 2 O.s.p. Závery vyslovené súdom prvého stupňa sú v odôvodnení rozsudku formulované protirečivo a vyznievajú zmätočne, čím sa nabudzuje dojem arbitrárneho rozhodovania, tým, že súd na jednej strane vyslovil, že žalovanej v tomto konaní svedčí vecná legitímácia (pretože je nositeľkou hmotnoprávnej povinnosti, ktorá jej vyplýva z ustanovenia § 33 ods. 1 Exekučného poriadku upravujúceho zodpovednosť súdneho exekútora a jeho zamestnanca za škodu spôsobenú v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona), na strane druhej nedôvodnosť námietky premlčania vznesenej žalovanou a zároveň jej povinnosť zaplatiť žalobcovi prisúdenú sumu vyvodzuje zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie podľa ustanovenia § 451 ods. 1, 2 O.z. Súd je tak vo svojej rozhodnej právnej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení zjavne nekoherentný, zmätočný, jeho rozhodnutie preto nie je konzistentné a jeho argumenty nepodporujú presvedčivo definitívny (rozhodný) právny záver. Je tomu tak preto, že uvedené závery nemôžu popri sebe z právneho hľadiska obstáť. Správnosť záveru o dôvodnosti žaloby súd vyvodzuje z právnej argumentácie, ktorú opiera súčasne o dva (povahou úpravy pritom rozdielne) právne inštitúty (zodpovednosti za škodu i zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie). Nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa spočívajúca na tzv. právnej viackoľajnosti, ktorá nemôže z pohľadu presvedčivosti, ale ani vecnej správnosti rozhodnutia popri sebe obstáť, v takom prípade zakladá vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorú si odvolací súd síce všimol (str. 4 odsek 2 odôvodnenia), nevyvodil z nej však zákonu

zodpovedajúci dôsledok (t.j. nedošlo k jej odstráneniu) pokiaľ postupoval podľa § 220 O.s.p. Dôsledkom vady zmätočnosti konania je vždy (bez ďalšieho) nie len zrušenie rozhodnutia, ktoré ňou trpí, ale v danom prípade aj ďalších nadväzujúcich rozhodnutí, pretože takto vydané rozhodnutia nemožno považovať za správne.

I.4.b Medzi vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. súdna prax zaraďuje aj situáciu, ak odvolací súd nevyzval účastníka konania v zmysle § 213 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 15. októbra 2008, aby sa vyjadril k možnému použitiu toho ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je podľa názoru odvolacieho súdu pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce (R 33/2011).

Podľa dovolacieho súdu v posudzovanej veci práve o takýto prípad ide.

Podľa § 213 ods. 2 O.s.p. ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

Ustanovenie § 213 Občianskeho súdneho poriadku je ustanovením upravujúcim procesný postup odvolacieho súdu a súčasne určujúcim, či v konkrétnej veci je alebo nie je zabezpečený spravodlivý súdny proces. Novela Občianskeho súdneho poriadku vykonaná zákonom č. 384/2008 Z.z. s účinnosťou od 15. októbra 2008 vyžaduje v odvolacom konaní dať možnosť účastníkom konania vyjadriť sa vždy, ak odvolací súd uvažuje, že svoje rozhodnutie založí na iných právnych dôvodoch, ako to urobil súd prvého stupňa. Účelom prijatia tejto novely bolo, aby sa v praxi zabránilo vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí tým, že účastník bude mať možnosť vyjadriť sa k niektorej aplikácii doposiaľ nepoužitého ustanovenia na zistený skutkový stav. Predmetná novela teda posilňuje právo na spravodlivý proces tým, že účastníkovi umožňuje až po samotné rozhodnutie adekvátne argumentovať a predvídať možné rozhodnutie súdu.

V prejednávannej veci súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalovaná získala na úkor žalobcu bezdôvodné obohatenie (§ 451 O.z.) a preto žalobe v časti 33 193,92 € s príslušenstvom vyhovel. Vec teda posudzoval z pohľadu bezdôvodného obohatenia i keď

vecnú pasívnu legitímáciu vyvodzoval tiež z ustanovenia § 33 ods. 1 Exekučného poriadku v znení platnom do 30. júna 2004.

Odvolačí súd nesúhlasil s právnym posúdením veci súdom prvého stupňa (tomuto vyčítal, že na vec použil nesprávnu právnu normu) v tom, že na strane žalovanej (ako súdnej exekútorky) v danom prípade neprichádza do úvahy bezdôvodné obohatenie a preto nárok žalobcu posudzoval ako náhradu škody v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. na základe čoho dospel k záveru o nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovanej v tomto spore, preto v odvolaní napadnutom rozsahu zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobu v tejto časti zamietol. V otázke aplikácie rozhodnej hmotnoprávnej normy odvolací súd dospel k opačnému názoru než súd prvého stupňa, za určujúce pre svoje rozhodnutie vo veci považoval iné právne dôvody ako súd prvého stupňa. Otázku vecnej pasívnej legitímácie – teda použitia rozhodnej právnej normy na prejednávany prípad, riešil odvolací súd podľa inej právnej úpravy, než súd prvého stupňa. Ide teda o prípad aplikácie hmotnoprávnej normy, ktorú odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci za určujúcu a ktorá pri dovtedajšom rozhodovaní veci súdom prvého stupňa nebola použitá ako relevantná. Odvolací súd mal preto v súlade s § 213 ods. 2 O.s.p. účastníkov konania vyzvať, aby sa k jej možnému použitiu vyjadrili. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd takto nepostupoval a žalobcovi nevytvoril procesnú možnosť vyjadriť sa k aplikácii použitej právnej normy. Jeho procesný postup treba preto hodnotiť ako nesprávny, vykazujúci znaky vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolanie žalobcu je z tohto dôvodu opodstatnené.

II. Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak na ňu dovolanie nepoukazuje, je procesná vada, ktorá (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej základom je porušenie iných procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

O vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, sa pri zisťovaní skutkového stavu veci jedná napríklad vtedy, ak v rozpore s § 120 O.s.p. neboli vôbec zisťované okolnosti rozhodné pre správne posúdenie veci, i keď tieto boli tvrdené a k ich preukázaniu boli navrhované dôkazy, alebo hoci rozhodné okolnosti pre posúdenie veci tvrdené neboli, avšak mali byť zisťované ako skutkový podklad pre posúdenie skutočností, ktoré je súd povinný zisťovať z úradnej povinnosti (§ 120 ods. 1 O.s.p.).

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že súd mal vykonať dokazovanie mimo výsluchov svedkov aj listinnými dôkazmi – oboznámením s exekučnými spismi Okresného súdu Michalovce 6 Er 149/2003 a 18 Er 148/2003.

Z ustanovenia § 122 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Podľa § 129 ods. 1 O.s.p., dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu, alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi jej obsah; to neplatí ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie

Podľa ustanovenia § 129 ods. 1 O.s.p. je treba vykonať dôkaz listinami tak, že ich predseda senátu na pojednávaní prečíta, alebo oboznámi ich obsah. Tento spôsob vykonania dôkazu musí byť zreteľný zo zápisnice o pojednávaní. Vykonávanie dôkazu celým spisom súhrne nie je správne, nakoľko potom nemožno posúdiť, ktoré konkrétne dôkazné prostriedky zo spisu súd využil, keď spravidla nedochádza k tomu, že by bol v občianskom súdnom konaní čítaný alebo oznamovaný obsah celého spisu (R 22/1979).

O tom, ako v určitej veci prebiehalo konanie, si môže urobiť dovolací súd obraz len zo spisu, pretože dokazovanie o tomto mimoriadnom prostriedku nevykonáva (§ 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.); konkrétne o priebehu pojednávania môže usudzovať zo zápisnice o pojednávaní (§ 40 O.s.p.). Z obsahu zápisníc o pojednávaní pred súdom prvého stupňa z 22. januára 2008 (č.l. 62-63 spisu), z 27. marca 2008 (č.l. 73-74 spisu), z 29. mája 2008 (č.l. 75-79 spisu), z 8. júla 2008 (č.l. 84-86 spisu), z 26. februára 2009 (č.l. 112-116 spisu) a z 19. marca 2009 (č.l. 132-133 spisu) nevyplýva, že by súd na pojednávaní (okrem prednesov právnych zástupcov účastníkov konania, výsluchu žalovanej a J. C.) vykonal dokazovanie listinami (vrátane pripojených exekučných spisov Okresného súdu Michalovce 6 Er 149/2003 a 18 Er 148/2003, na ktoré sa v odôvodnení rozhodnutia odvoláva) v súlade s ustanovením § 129 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd poukazuje na to, že vykonávanie dôkazov na pojednávaní je vyjadrením zásady priamosti občianskeho súdneho procesu, keď výnimky sú možné len za splnenia zákonných predpokladov pre vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania; v tomto prípade súd na prejednanie veci nariaďil pojednávanie (§ 115 ods. 1 O.s.p.).

V prípade, ak nebol v konaní vykonaný dôkaz listinou zákonom upraveným spôsobom (§ 129 O.s.p.), ide o tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Povinnosť vykonať dôkaz v súlade s procesným predpisom nenahrádza ani ustanovenie § 118 ods. 1 O.s.p. Na tejto skutočnosti nemení nič ani prípadné splnenie si povinnosti, vyplývajúcej pre súd z ustanovenia § 119 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom do 31. decembra 2011) z dôvodu, že nie je možné na začiatku nového pojednávania oznámiť obsah vykonaných dôkazov, keď tieto neboli zákonom predpísaným spôsobom vykonané. Z uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa zaťažil konanie vadou uvedenou v ustanovení § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., ktorú vadu neodstránil ani odvolací súd. Odvolací súd na pojednávaní 30. septembra 2010 sa „oboznámil čítaním kópie exekučných spisov sp. zn. Ex X. a Ex X.“. Súdna prax však trvá na tom, že vykonanie dôkazu celým spisom súhrne nie je správne, nakoľko potom nemožno posúdiť, ktoré konkrétne dôkazné prostriedky z neho súd využil, resp. vykonal (viď R 22/1979).

III. I keď sa v dovolaní namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), v ňom vydaný napadnutý rozsudok nebolo možné v dovolacom konaní podrobiť ďalšiemu prieskumu v dôsledku existencie vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. zakladajúcej jeho zmätoknosť a inej vady konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

IV. Vzhľadom na výskyt procesnej vady konania uvedenej v § 237 O.s.p. a inej vady konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu i rozhodnutie súdu prvého stupňa v odvolaní dotknutej časti a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, ods. 3 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. októbra 2012

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová